

Juraj Nikole 1 —
pan 1 — Mateljan
1 — Stipinović
Kokić Ivan 1 —
1 — Stela Andrija
Kuzničić Mate 1 —
Mate 1 — Jer-
luka 1 — Fisto-
— Mateljan-Babić
epanić 1 — Mate-
pk. Ivana 1 — Jer-
0:30 — Mateljan
Lučić Ana 0:30

Smotra Dalmatinska

La Rassegna Dalmata

DODATAK
Objavitelju Dalmatinskomu

SUPPLEMENTO
all' Avvisatore Dalmato

Cijena je na golinu. Objavatelju Dalmatinskog u "Smotri Dalmatinskoj" za Austro-Ugarsku kr. 10, sačom u objavitelju Dalmatinskog kr. 6, samoj Smotri Dalmatinskoj kr. 6. Na polugodist i na rimu seca laca se u raznje no. 10 jedini brojevi. Objavitelju Dalmatinskog stoje 10 para i p. jedni brojevi. Smotri Dalmatinskoj isto 10 para. Za areni brojevi iara 20.

Prijava za predobjektu uz koja nema dotičnih sveta, ne će se ni u kakav obzir nazeti: pit nja za uvrstite uz koji nem priljeće pret late, biti će površena. — Prt late se salju poštansim na uticama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se prima na primaju.

Pisma i novice treba šiljiti Uredi Dalmatinskog Objavitelja u Drnišu.

Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranu valju se obrati istom Uredu.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

Prezzo d' associazione per un anno: per l' "Avvisatore Dalmato" e la "Rassegna Dalmata" per la Monarchia A-U cor. 10, per l' "Avvisatore Dalmato" soltanto cor. 6, per la "Rassegna Dalmata" soltanto cor. 6, mensili e trimestri in iorpozzi. Un solo numero dell' "Avvisatore Dalmato" costa cent. 6, un singolo numero della "Rassegna Dalmata" cent. 10. Numeri trentatré cent. 20.

Demandate d' abbonamento senza il relativo importo non vengono prese in considerazione; domande per inserzioni non accompagnate da un anticipo corrispondente vengono rese titute. — Abbonamenti ed anticazioni si spediscono mediante assegno postale, — i susscrittori non si restituiscono. — Le loro non affrancate si rispondo.

Corrispondenze e denari sono da inviare zarsi all' Ufficio dell' Avvisatore Dalmato in Drniš.

Per l' iscrizione degli Avvisi nella ultima pagina rivolgersi allo stesso ufficio.

SI PUBBLICA AL MERCOLEDI ED AL SABATO

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvještaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 18. Službeno se javlja:

„18 februara 1916.

Rusko bojište.

Ništa novo.

Talijansko bojište.

Na donjoj Soči došlo je jučer samo kod Selca do jedne počušane navale slabih talijanskih sila, koje bijahu odbijene netom su došle do zapreka. Takođe vatra topova, mina i ručnih granata nije prekorčila običnu mjeru. Tim je žešća bila djelatnost obostrane artiljerije u području Tolminja i Boveca, te u odsjeku Fella. Naše čete navalile na sjeverni dio mostobranu Gorice, osvojile su jednu neprijateljsku poziciju, zarobile 449 Talijana, među tim 16 oficira, zaplijenile tri mitraljeze i 1 spravu za bacanje mina. Na fronti Tirola bilo je na Monte Pianu, Col di Lana, kod Rive i u Judikarijama umjerenih artiljerijskih bojeva.

BEČ, 19. Službeno se javlja:

„19 marta 1916.

Rusko bojište.

Na Dnjestru i besarabijskoj fronti žešća djelatnost neprijateljske artiljerije. Mostovni šanac kod Uscieszka bješe prenoć pod jakom vatrom mina. Jutros rano neprijatelj je učinio da plane jedna mina nakon nekoliko artiljerijskih priprave, a na to je sledila navalna tučnina granatama. Uslijed eksplozije morala se je sredina obrambene linije u šancu nekliko natrag povući. Svi drugi napadi odbijeni su, pri čem je nekoliko Rusa zarobljeno.

Talijansko bojište.

Na donjem tijeku Soče vlasta relativan mir. Naši idroplani bacali su ponovo bombe na talijansku bateriju na ušču Sdobe. Grad Gorica bješe iznova gađan iz najtežih neprijateljskih kalibara. Na mostobranu Tolminja nastavile naše čete uspješno svoje navale, prodrle su dalje preko puta Dsela, putu Selce-Ciginj i zapadno od St. Maria, te su odbile više protunapada na zauzete pozicije. I na južnom obronku Mrzlog Vrh-a izbačen je neprijatelj iz njegove utvrde, te je pobjegao do Gabrie. U ovim je bojevinama zarobljeno još 283 Talijana. Artillerijska djelatnost na koruškoj fronti pojačala se je u odsjeku Fella, proširila se je i na kraski vijenac, te na frontu Dolomita, osobito u predjelu Col di Lana, a zatim protiv naših pozicija kod Mater u dolini Sugana. Pojedine tačke zapadne fronte Titola stajahu jednako pod žestokom neprijateljskom vatrom.

Jug-o-istočno bojište.

Mirno.

BEČ, 20. Službeno se javlja:

„20. marta 1916.

Rusko bojište.

Sinoć poslije 6 mjeseci hrabrog branjenja

je više grobova i dva sarkofaga koja potječu iz hrvatskog doba. Arhitektonski ulomci nose na sebi bilje IX-XII vijeka. Oko crkve nagajoše se temelji zidova, koji po rasporedu dokazuju, da je onda bio i samostan. Ban Mutimir je odovale izdalu povelju, te izrečio kaže „pred vratima sv. Marte mučenice“ (actum est in Biaci, ante foras ecclesiae sanctae Martiae martyris).

Ova listina glasovita iz starohrvatskoga doba, sačuvala nam je sve do danas. Povelja je odlučila o sv. Jurju u Putalju, crkvici sv. Dujma i Anastazija, o kojima su se prepričali splitski nadbiskup Petar IV i ninski hrvatski biskup Aldefred i u njoj se vidi, koje su velmolje, časnicu i dostojanstveni bili tada na dvoru hrvatskom uz kneza Mutimira.

Godine 1908 društvo Bijača opet sagradi crkvicu u prijašnjem opsegu, i postavi vruhu vrata spomen pliču. Na dan sv. Marte blagoslovio ju je delegat trogirskega opata Dn. I. Vuletin župnik u Novomu, i bila je ispisana glagolska misa uz svečano odriješenje mrtvima velikana hrvatskim uz mnoštvo naroda i zastupnika društva Bijača sa vrlim pragospodinom Franom Bulićem na čelu.

Današnja crkvica sv. Marte pripada trogirskoj meni i beneficijat je obitelji Kvarantan.

Kad smo opisali povijest slavnog Bijača, pregiemo sada na utemeljenje Kaštelova Novoga i njegovu povijest.

Poveljom od 7 studenoga 1512 dopusti mletačka vlasta Pavlu Antonu Cippico p. Petra, da sagradi jednu kulu o svom trošku (unum Turriponem de suo aere) i to a moru između grebena pod crkvom sv. Petra u velikom polju.

Povelju je izdao u ime svoje vlaste Alojzij Avrije, poglavar u Trogiru (comes et capitaneus Trogurii suique Districtus). Da se ovaj kaštel bude razlikovan od Staroga, prozva ga Cippico-Novi. Istom poveljom dana je bila Pol-Antonov povlastica da seljaci mogu ujvuk u kaštel pribegnuti, kad im bude prijetila

ustupismo od mostnog šanca sjevero-zapadno od Uscieszko, koji je paljivo razrušen i pretvoren u gomilu razvalina. Iako je Rusima uspjelo, da još u jutro, lagunom rastvore magazalu široku 300 metara, ipak je posada, uza sve gubitke i napadnuta od premoćnog neprijatelja, izdržala još 7 sati u najžešćoj artiljerijskoj i pješadijskoj vatvi. Tek oko 5 sati poslije podne odlučio se je njezin komandant pučkovnik Planek da isprazni sasvim razorenе šančeve. Manja odjeljenja i ranjenici prešli su u čamcima na južnu obalu Drinje; ali skoro moralno su odustati od ovog prevoženja, zbog konkretnice paljbe neprijatelja, te je labroj četni, sastavljen od carskih dragona i sapera, ostao jedan jedini put, a da ne bude zarobljena. Ona je moralna na sjevernoj obali Dnjestra, kroz mjesto Uscieszko, koje je bilo od neprijatelja jako zaposjednuto, probiti se do naših četa, koje su se ugnjezdile na visovima sjeverno od Zalescy. Hod kroz neprijateljske pozicije uspio je. Pod zaštitom noći, doveo je pučkovnik Planek svoje južne čete k našim prednjim strażama na sjevero-zapad Zalescy, gdje je jutros prispio. Borbe na mostnom šancu Uscieszko ostati će u povijesti naše vojne snage za svu vremena slavom ovjenčane.

Talijansko bojište.

Na goričkom mostobranu zapaljene su jučer u jutro neprijateljske pozicije pred južnim dijelom visa Podgora.

Poslije podne uzela je naša artiljerija neprijateljsku frontu pred mostobranom na nišan jake vatve.

Neprijatelj obnoć bio je pročeran iz jednoga sana pred Pevnom.

Na tolminskom mostobranu traju borbe. Dobivene pozicije ostale su čvrsto u našim rukama. Broj ovđe zarobljenih Talijana poskoko je na 925, a onaj zaplijenjenih mitraljeza na 7.

Skršeno je više neprijateljskih napada na Mrzli Vrh i na Kru.

I na Rombunu osvojile su naše čete jednu poziciju. Tu je zarobljeno 145 Talijana, a zaplijenjene su dvije mitraljeze.

Na koruškoj fronti traje žalutna djelatnost. U tirolskoj krajini podržavao je neprijatelj odsjek Col di Lana i neke točke na južnoj fronti pod artiljerijskim vatrom.

Jug-o-istočno bojište.

Nema promjene.

Zamjenik poglavice generalnog štaba v. Höfer podmaršal.

Dogadjaji na moru.

Na 18.00. prije podne, nedaleko od Šibenika, bila je dva puta torpedovana naša lagja-bolnica „Elektra“ od neprijateljske podmornice pri dobro vidljivosti i žarkom sijaju sunca, a bez ikakve opomene. Jedan put je pogodjena i teško oštećena; jedan se je moran utopio, a dvije su sestre Crvenog Krsta teško ranjene. Flagrantnije povrede međunarodnog prava na moru jedva se može pojmeti. Toga istoga jutra jedna naša podmornica torpedovala je pred Dračem jedan francuski razarač tipa „Fourche“. Razarač potonuo je u jedan čas.

Zapovjedništvo flote.

veliki broj volova i drugih životinja, ulja, vina i žita. Pozar se je vido na daleko. Jedna djevojka dotreala iz Lukšića i plakala gorko nad takovom nesrećom, te kad se je približavala mostu, silni ju vjetar zavrtil i podiže u zrak i sunovratni u bijesno more i nikada se nije jadno tijelo nije više ugledalo.

Vlada mletačka na taj žalosni glas odredi, da se kaštel na državni trošak popravi i podijeli novca i rubenine oštećenim stanovnicim.

Ni poslije popravka kaštel nije bio sretan. Opet g. 1575 pojavio se veliki pozar, tako da su se seljani od velikog straha svuda po polju razbjezali i pretrpili mnogo štete. Kako su se ovi pozari češće pojavljivali ne zna se sigurno, ali predaja kaže, da su to Turci znali vješt podmicanje vatru, jer su uvijagli, da ga drugačije neće moći osvojiti.

Ovoga puta popravio je pogorjeli kaštel Alviž Cippico, koji je bio nasjednik Pol-Antona, koji je umro bez dece, te njega i njegovu djecu ostavio baštinicom. Alviž je mletačka vlasta poveljom od 1. ožujka 1575 priznala zasluge, što je vlastitim troškom popravio kaštel i mnoge oštećene kuće i što je učinio, da se mnogi Kaštelani, koji su bili utekli u Italiju zbog straha, opet kući povrate. On je svima dješta mještak u kaštelu, dok su im se kuće popravile.

Tradicija nam je ostavila još ko svježu uspomenu iz onih krvavih bojeva, što su Kaštelani izdržali proti Turcima. Neki naime Vuletin kao barjakar poginuo je u jednom okršaju. Seljani su ga ukopali za počast sa barjakom u grob u staroj crkvi u Novomu i to baš pred oltarom sv. Fabijana i Šebastiana.

Kad se je popravljala i nadogradjivala stara crkva, uskrsne opet ova stara tradicija i hotjeli su se osvrdjati o istinsti. Kad su otvorili rečeni grob, našli su u istru tijelo držak barjaka, što mu je stajao uz hok, izvadiše ga — i danas se još kao sveta uspomena čuva u župnom uredu u Novom. Vjerni nosioce ove predaje, bio je časni starac Jakov Aranza, koji je čuo pripovijedati od svoga oca, a ovaj opet, kako je bio čuo od svoga đeda. Negdje

Iz povijesti Kaštela.
(Pišu d. Damjan Pavlov i d. Ivan Vuletin.)

(Nastavak vidi br. 23)

Sa istočne, južne i zapadne strane brežuljka sada su nasagjeni plodni vinogradi, bujni maslinici, bajame, smokve, a u višem kamenu raste pitoma metvica i lejkovita kadulja, koje kao da svojim mrimom kade grobove hrvatskih velikana. — Najvećanstveniji je pogled sa vrhunca brda, gdje je crkva, u Engleskoj i u Engleskoj, u ovom su pogledu vrlo značajne. I vijesti o novim znamenitim promjenama u upravi ruske vojske, o promjeni u vrhovnom zapovjedništu ruskih četa na zapadnoj fronti, te u velikom generalnom štopu potvrguju mišljenje, da je u Rusiji, valja da pod pritiskom optužbenog materijala, koji je bio u državnoj Dumi iznesen protiv vlasti, ujedno i slično na kraski vijenac, te na frontu Dolomita, osobito u predjelu Col di Lana, a zatim protiv naših pozicija kod Mater u dolini Sugana. Pojedine tačke zapadne fronte Titola stajaju jednako pod žestokom neprijateljskom vatrom.

Susjedni otoci Šolta, Brač, Hvar i Vis okružuju uoko, ko bisernom krunom, ove naše predjele, a romantični Trogir s jedne i ponosni Split s druge strane počivaju u svojoj slavi, zaboraviv za uvijek i ko pri opakovanju svaku kraljevu skupinu skupinama i u javnim sastancima slušaju se jedino besede o toj blaženoj vojničkoj dužnosti.

Nedaleko od crkvice, na uzmostijem mjestu (208 m.) bjelisa se ogromni križ na uspomenu staroga i novoga vijeka (1900-01) sa glagoljskim natpisom: Isus Krist-Bog-čovjek žive—vlada i kraluje. Crkva sv. Onofrija spada sada župi Stafilij.

Sa zapadne strane Bijača, posred ravnoga polja bijeli se crkva sv. Marte — jedno glasovita. Arhitektura ulomci nose na sebi bilje IX-XII vijeka. Oko crkve nagajoše se temelji zidova, koji po rasporedu dokazuju, da je onda bio i samostan. Ban Mutimir je odovale izdalu povelju, te izrečio kaže „pred vratima sv. Marte mučenice“ (actum est in Biaci, ante foras ecclesiae sanctae Martiae martyris).

Na istočnu stranu, na temeljima stare bazilike, Bila je sagragjena 1320. God. 1905 za službu državu Bijaču dalo ju je porušiti, da istraži tragove stare hrvatske povijesti. — Marnim i sretnim istraživanjem vrijednoga arheologa Msgrsa Bulića, našlo se je mnogo starina, natpisa i ulomki stare arhitekture i otkrili su se temelji stare bazilike.

Iz raznih natpisa i iskopina došlo se je do zaključka, da je crkva prastara od IX vijeka i da nje je bila zavjetna zadužbina kneza Mutimira, a da nje je bila sag

e zaključio da se
ojo i velikodušno
teško ratno doba,
je začasnim čla-
što se potpisani
do znanja.

nik Šimunić.

novaše N. P. gosp.
začasnim gragja-

ovim telegramima:

ost, poštovanjem i
st i kao najvećem
om i sada u ovom
koji način da se
zazana dobroćinstva
de oduska svojim
ne općinsko vije-
gragjaninom. Na-
aključi Vaša Pre-
govna znanja, nek
dnom izraz dužnog
rjeća.

načelnik Oštarić.

U generalnoj guberniji Varšave učestvuju po-

štanskom prometu slijedeća poštanska mjesta:

Alexandrov, Bendzin, Brzeziny, Ciechanow, Czenstochau, Gostynin, Grodzisk, Grojec, Kalisch, Kolo, Konin, Kutno, Leneczyca, Lipno, Lodz, Lowicz, Mlawa, Pabianice, Plock, Plonsk, Przasnysz, Rawka, Rypin, Sie-
radz, Sierpe, Stiemiewice, Slupca, Sochaczew, Sosnowice, Tomaszow (Kr. Bezeziny), Turek, Wielun, Włocławek, Zduńska, Wola, osim toga mesta svih okružja, u kojima leže poštanska mjesta i sam grad Varšava. Takojer i preko tih mesta pripuštena su uputine u sva ostala mesta generalne gubernije Varšave. Na natpisima pošiljaka za seoska mjesta, imaju da se označi ime nadležnog poštanskog mesta kod kojega imaju pošiljke da budu pridigne, ili barem ime okružja. Iste ne bivaju dostavljene.

Za Bugarski „Crveni Krst“ Odbor Zadarski.
Pro „Croce Rossa Bulgaro“ Comitato di Zara.

VI. Popis prinosa.

Po kr. 50: Consorzio di risparmio ed anticipazioni della Società degli impiegati in Zara — po kr. 25: Mons. vescovo G. de Borzatti — po kr. 10: V. Miossevich arcid. capit., A. Pisayevoli kan. dekan,

po kr. 5: kan. J. Čuka, kan. L. Krasić, kan. J. Ivanić, R. Mayrhofer, J. Vučić, A. ved. Borin, J. Lušić

upravit. gimn., prof. dr. S. Palcich — po kr. 4: I. Mialjević, V. Mandel, P. Nardelli diretti reali, prof.

B. Marečić, prof. M. Mondini, E. Ludwig, M. Matulić — po kr. 3: G. Katalinčić e figli, prof. B. de Bersa, I. Čergan — po kr. 2: M. Bojić, G. ud. Živković, E. Mikula, G. Steker, C. Nardini, S. Rumora, S. Podopija, S. Pernar, M. Bakašić, M. Stipanić, K. Vezić, V. Boković, I. Paparella, L. Mikulić, L. Grubišić — po

para 60: ved. Rossi — po para 50: F. Vidović, J. Ganjić — po para 40: A. Mirković, N. N.

Kr. 204:40
prethodni popisi „ 2506:30

Ukupno kr. 2710:70

VII. Popis prinosa.

Iz Paga (oruž. i vojnici): Po kr. 3: J. Pin-
colić — po kr. 2: N. Rastović, F. Šugar — po kr. 1:
150: M. Balov-Lovrinović, F. Paro — po kr. 1: J.
Hušević, J. Pahlinia, L. Portala, Jure Bistričić, J. Sa-
baljević, M. Pogorilić, Joso Bistričić, M. Cepulo, J. Mari-
ćević, M. Radaković.

Iz Sibice (oruž. i vojnici): po kr. 3: R. Su-
pičić, J. Pende — po kr. 2: I. Bernić, L. Dukić, R.
Grandić, J. Petani, K. Kalmeta, J. Jurđević, M. Pau-
lović, N. Krivo, J. Vukjo, M. Marušić, J. Badurina, A.
Peran, M. Raspopović, M. Pestić, M. Frontin-Pulišić, S.
Badesa — po kr. 150: F. Dumičić — po kr. 1: L.
Skoda, B. Skoda, P. Kovačević — po para 50: A. Dra-
goshlavić — po para 40: B. Kastelan.

Iz Soli (oruž. i vojnici): po kr. 6:80 nadzor.
kabela — po kr. 2: P. Ćić — po kr. 1:40: M. Goleš.

Iz grada: po kr. 1: S. Justić, N. Dadić, G.
Haracic, M. Čelar, Hrvatska knjižarnica, S. Fio, N.
Krapić, S. Rossi, D. Sikiric, J. Staschischen, S. Ka-
stelan, J. Uzmanić, M. Alfer, Brattanich, D. Fusulich,
M. Čurcovich, Andrejasic, Aicher, G. Vallery, Pau-
litsch, G. Berčić, G. Zukar, E. Cornoldi, S. Benedetti,
Nickmann, E. Rossini, E. Babich, Pouchić, A. Sauli,
S. Villičić, C. Speri, Nani Knj, N. N.

kr. 106:60
prethodni popisi „ 2710:70

Ukupno kr. 2817:30

Za Bugarski „Crveni Krst“.

Pišu nam iz Makarske, 15 o.m.

Kao što i u ostalim mnogim mjestima, tako se je i kod nas u Makarskoj počelo sakupljanjem prinosa za „Bugarski Crveni Krst“. Odbor, pod vodstvom fra Božića Miloševića kao predsjednika i Mladena Andrija-
sevića tajnika, potrođu bi se i u sva okolna mjeseta u svrhu sakupljanja, ali osudika sredstva za putovanje u gornje krajeve ometaju započeti rad. Dosad se je skupilo u Makarskoj, prigodom predstave date za Bug. Crv. Krst od Oml. Kat. Društva kruna 100;
u Graču kr. 96; u Baškojvodri kr. 138, poslano od župnika o. Božidara Bušelića i od o. Angjela Cvita-
novića kr. 8, a od o. Brbića kr. 4. — Ukupno 346
kruna.

Nadamo se da će se na naš poziv na okolišenje
župnike sakupiti još koji prinos za istu svrhu.

Za Bugarski Crveni Krst. Sakupljeno u
Šibeniku.

N. N. kr. 1 — Obitelj Lt. Vukić 6 — Gründorf
S. M. S. Dinara 10 — Emil von Mariassevich 3 — Lt.
Hamer 2 — Calebich 2 — Stanićić P. 0:20 — N. N.
0:40 — Pini Weiler 1 — Hugo Fosco 1 — Emma Su-
puć 3 — Ada Bradanović 1 — Nikolina Beccacich 1
— Marinella Mattiazz 2 — Anna Klemene 1 — Bara-
nović Ivo Ivina 0:50 — Karadjole Josip 2 — Dešiljic
Stanka 1 — Simeone Jurin 2 — Dr. Frano Gospo-
dnetić 5 — Fritz Urbanetz 2 — N. N. 2 — N. N. 2
— Mirosevich 2 — N. N. 1 — N. N. 3 — N. N. 4 —
Ivan Čičin Sain 1 — Marko Juras 2 — N. N. 0:20 —
Marko Pivčević 2 — N. N. 2 — N. N. 3 — Caroline
Peregrinss 1 — Pietro Aleksa 1 — Josef Ille 2 —
N. N. 2 — Gina Traini 1 — N. N. 0:20 — Marković
6 — N. N. 1 — N. N. 1 — N. N. 1 — N. N. 0:38 —
N. N. 2 — P. P. 2 — X. Y. 1 — N. N. 1 — Sersić
Emi 2 — N. N. 1 — N. N. 2 — N. N. 1:40 — Frua
Ante 1 — N. N. 2 — N. N. 2 — Antichsalus 2 —

N. N. 3:20 — N. N. 1 — N. N. 2 — N. N. 2 — Sak-
šak 1 — N. N. 0:60 — N. N. 2 — N. N. 1 — N. N.
2 — N. N. 2 — Rita Crjenko 2 — N. N. 2 — N. N.
2 — Josip Lusić 1 — N. N. lb. „31“ 2 — X. Y. 1 —
Walles 1 — N. N. 50 — Maricheill 2 — J. L. 1 —
N. N. 2 — M. Rapac 2 — Pesca 2 — N. N. 1 — N.
N. 2 — N. N. 4 — V. Inchiostri 2 — N. N. 2 — N.
N. 1 — N. N. 1 — N. N. 1 — N. N. 1 — N. N. 0:20
— N. N. 0:60 — N. N. 2 — R. Wolfenber 1 — An-
tonietta Bego 1 — N. N. 0:20 — N. N. 0:40 — N.
Lalica 1 — Nora Frizzi 1:10 — N. N. 1 — „Sufid“
10 — Borčilo Branka 1 — Plančić Gjuro 2 — Ante
Supuk i Sin 5 — N. N. 5 — N. N. 0:50 — N. N. 0:60
— N. N. 1 — N. N. 1:20 — N. N. 1 — Jerolim Petrić
zlatar 2 — F. Inchiostri 10 — Carletto Tutzky 4 —
Vicko Marković 2 — N. N. 2 — Paško Jakovljević 1 —
N. N. 4 — Ugo Fosco 4 — Stjepan Jurčić 3 —
Anka Petković 4 — Dora Lazić 1 — Emil Lazić 1 —
Oskar Lazić 1 — Amalia Lazić 2 — G. Meneghelli 6 —
Joso Tarle 6 — Nastjedinci p. A. Karadole 4 — Fran-
čađa, Gojanović 3 — Mate Tafra 5 — N. N. 2 — Sime Tarle 2 —
Grubišić Stana 1 — Delfin Eugen 1 — Tieulin Ante
4 — G. Inchiostri 10 — N. N. 3 — Ivan Skarpa 2 —
Pio Negri 4 — Dušan Rapo 5 — N. N. Li 2 —
Poskić Ida 1 — N. N. 1 — N. N. 1 — N. N. 1 — N.
N. 0:50 — N. N. 0:40 — N. N. 0:30 — Walka
Gustav 0:40 — Maria Bogićić 1 — Gina Traini 1 —
N. N. 0:20 — Frana Jakelić 0:20 — Ljubica Frančić
2 — Edvige Castro 5 — N. N. 0:40 — Katica Pritz
1 — N. N. 4 — Toni Bianchi 1 — N. N. 2 — N. N.
1 — L. Hanc 1 — Gina Knežević 0:60 — N. N. 1 —
N. N. 0:60 — N. N. 1 — Z. I — N. N. 1 — N. N. 1 —
N. N. 2 — N. N. 0:20 — N. N. 0:10 — S. M. S.
51 T 0:36 — N. N. 1 — N. N. 0:60 — N. N. 1 — N.
N. 0:60 — Cap. Walles 1:54 — N. N. 0:30 — G.
Grund 2 — N. N. 2 — N. N. 2 — N. N. 1 — N. N.
2 — N. N. 1 — N. N. 2 — N. N. 2 — N. N. 0:14 —
N. N. 1 — N. N. 1:60 — Viktor Kokalj 2 — D. Max
Dujmović 2 — Babić Crjenko 0:60 — N. N. 2 — N.
N. 2 — Nella Smolčić 1 — Giovanzio Danica 0:50
Lj. Belamaric 2 — N. N. 0:20 — N. N. 0:10 — Kačić
Marija 0:40 — Erminija Policky 0:40 — Anna Pojani
0:40 — Brechler Marica 0:10 — N. N. 0:40 — N. N.
0:40 — N. N. 2 — X X X 1 — N. N. 0:60 — Anto-
nieta Crjenko 0:40 — N. N. 1 — N. N. 2 — N. N.
1 — N. N. 1 — N. N. 1 — N. N. 1 — Caterina Zor-
zenoni 1 — Ettore Zorzenoni 1 — Jere Matačić 2 —
Lando Orlieh 1 — I. Poschech 1 — Leo Supuk 5 —
N. N. 2.

Dajte državi vaše zlato na razmjenu.

Naša je dužnost da, prama našim snagama, budemo državi u pomoći; a najbolje ćemo joj pomoći ako sve što imamo u zlatnom novcu krunsko vrijednosti, u zlatnom dukatima, i t. d. budemo davali državi na razmjenu „al pari“ preko a. u. Banke, uzimajući banknote. Za to patriotsko djelo svaki će primiti na uspomenu potvrdu u obliku diplome.

RODOLJUB! Sjetite se oskudnih po-
rodica vojnika, koji
su pozvani pod oružje!
Prinosi se šalju: Ratnom pripomoćnom uredu
kod c. k. Namještišta (Odsjek I.) u Kninu.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvještaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEĆ, 21. Službeno se javlja:

,21. marta 1916:

Rusko bojište.

Borbena djelatnost na neka mesta se po-
većala, osobito kod vojske Pflanzer Baltina.

Talijansko bojište.

Prilike se u opće nijesu promjenile. Ne-
priateljski napadi na pozicije, koje smo mi zau-
zeli na Rombonu i na Mrzlotu Vrhu, bili su
odbijeni. U novome preduzeću na Rombonu zarobili smo 81 Talijana.

Jugo-istočno bojište.

Naši se lefoci pojavili obnoć nad Val-
lonom, te obasutiše uspješno bombardama luku i
tabor četa. Uza svu žestoku palju povratili su
se čitavi.

U Crnoj Gori i u Arbaniji.

Stanje mirno, bez promjene.

BEĆ, 22. Službeno se javlja:

,22 marta 1916.

Rusko bojište.

Djelatnost neprijatelja postala je jučer skoro na cijeloj sjevero-istočnoj fronti živahnija. Naše su pozicije stajale pod vatrom neprijateljskih topova. Ruska neprijateljska odjeljenja učinile zagon u području Kormina na Stripy. Bila su svuda ubijena. U istočnoj Galiciji u jednom takvom zagonu ruski vojni skup, jak kao jedan bataljun, izgubio je 3 časnika i preko 150 momaka mrtvih, a 100 momaka zarobljenih. Na našoj strani bilo je samo rekolicu ranjenih.

Talijansko bojište.

Jučer je dan prošao mirno. Jugo-istočno bojište.

Ništa novo.

Zamjenik poglavice generalnog štaba
v. Höfer podmaršal.

Izvještaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 21. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 21 marta.

Zapadno bojište.

Na zapadu Meuse, nakon pomnije pre-

pame, bavarske su pukovnije i virtembergski

bataljuni domobranstva uzeli na jurš sve francuske pozicije tvrdi izgradjene u šumi i u šumu sjeveroistočno od Avocourta. Uz vrlo znamenite krvave gubitke, neprijatelj je dosad izgubio 32 neranjenja oficira, među kojima 2 zapovjednika pukovnije, i preko 2500 momaka neranjenih, koji su zarobljeni, i još mnogo nebrojeno ratno oruđe. Protuudarci neprijatelja naniješu mu daljih teških gubitaka. Na istok Meuse borbena se slika nije promjenila.

Istočno bojište.

Rusi, koji su protegli svoje napade i na krajnje sjeverno krilo, bili su na jugu Rige krvavo odbijeni; to se isto dogodilo na fronti Dvine i na zapadu Jakobstadta. Osobito žestoke ali uzaludne napade upraviše Rusi na njemačku frontu sjeverozapadno od Postawy, te iznjeđu jezeru Naroc i Wiesniew. Neprijateljevi gubici odgovaraju masama uloženih ljudi. Tanku izbočenost naša fronte, koja se isticala na jugu Naroczkog jezera povukosno za nekoliko stotina metara na visove kod Blinske, da izbjegnemo opsežnoj palji.

Balkansko bojište.

Bilo je patrolskih čarkanja i grčkoj gra-

nici. Inače prilike se nijesu izmjenile.

BERLIN, 23. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 22. marta.

kump, 1897 — Miletic Spiro, pješak 6. kump., 1883 — Milivojević Nikola, pješak 4. kump., 1884 — Milković Marko, pješak 5. kump., 1895 — Milovan Krste, pješak 5. kump., 1883 — Mimić Petar, pješak 2. kump., 1884 — Mišković Ivo, pješak 8. kump., 1894 — Mislej Lazo, pješak 9. kump., 1887 — Mitrović Grgo, pješak 1. kump., — Modrić Filip, pješak 7. kump., 1884 — Modružan Božo, pješak 3. kump., 1893 — Monica Mate, pješak 4. kump., 1894 — Moravec Antun, kapural 7. kump., 1892 — Mraz Antun, pješak 9. kump., 1889 — Mutić Sava, pješak 4. kump., 1888 — Mužik Frano, pješak 8. kump., 1887 — Milin Danilo, pješak 9. kump., 1888.

Nimac Ivan, pješak 2. kump., 1883 — Novoselac Sime, pješak 7. kump., 1884.

Olič Ventura, pješak 1. kump.

Palčić Mate, pješak 4. kump., 1881 — Patak Pasko, pješak 4. kump., 1886 — Pavic Luka, pješak 12. kump., 1891 — Pavlin Ante, pješak 2. kump., 1883 — Pešan Ivan, kapural 3. kump., 1892 — Pešić Niko, pješak 7. kump., 1892 — Peran Ivan, pješak 7. kump., 1893 — Perišić Mate, pješak 1. kump., — Perko Mate, pješak 3. kump., 1885 — Peroš Spiro, pješak 6. kump., 1875 — Perović Pava, pješak MGA. III, 1885 — Petković Cvitko, pješak 9. kump., 1897 — Petrić Ante, pješak 9. kump., 1895 — Pintur Sime, pješak 6. kump., 1885 —

Plenča Ante, pješak 1. kump., — Pletikosić Joso, narednik 12. kump., 1894 — Podružić Petar, pješak 6. kump., 1884 — Popović Jovan, pješak 2. kump., 1895 — Popović Krste, pješak 8. kump., 1890 — Pribaz Giovanni, pješak 3. kump., 1893 — Proteg Paško, pješak 11. kump., 1880 — Prtenjaca Križan, pješak 9. kump., 1885 — Pupovac Todor, pješak 2. kump., 1892.

Radačić Joso, pješak 7. kump., 1886 — Radak Toma, pješak 5. kump., 1895 — Radan Jakov, pješak 7. kump., 1881 — Radin Ante, pješak 3. kump., 1895 — Rasmant Antun, pješak 2. kump., 1893 — Raspolić Petar, kapural 6. kump., 1891 — Relja Gjuro, pješak 4. kump., 1889 — Rogić Toma, pješak 3. kump., 1888 — Romić Ivo, pješak 12. kump., 1884 — Rubinich Antun, pješak 2. kump., 1894 — Ruznjak Eugen, pješak 3. kump., 1894 —

Samohod Filip, pješak 4. kump., 1890 — Šaponja Bogdan, pješak 9. kump., 1886 — Šargo Mice, pješak 7. kump., — Šarić Jakov, pješak 8. kump., — Šarić Božo, pješak 9. kump., 1884 — Šarić Ivan, pješak 1. kump., — Šašak Mate, pješak 12. kump., 1891 — Sasić Jakov, pješak 11. kump., 1883 — Savić Marko, pješak 1. kump., — Sekuljić Ilija pješak 7. kump., 1884 — Severdija Sime, pješak 7. kump., 1886 — Šikavica Sime,

pješak 9. kump., 1893 — Šikirić Marko, pješak 7. kump., 1889 — Silvestrich Simun, narednik MGA. III, 1895 — Simara Josip, prič. pješak 6. kump., 1886 — Simleša Josip, pješak 3. kump., 1882 — Simundza Ante, pješak 12. kump., 1894 — Simunić Sime, pješak 8. kump., 1884 — Skarić Franjo, pješak 6. kump., 1886 — Skorić Dušan, pješak 12. kump., 1890 — Skugor Andre, pješak 5. kump., 1890 — Šlade Mladen, pješak 6. kump., 1895 — Slijivan Todor, pješak 12. kump., 1880 — Smolić Križan, prič. pješak 3. kump., 1884 — Smolić Todor, pješak 9. kump., 1895 — Soža Stipe, pješak 10. kump., 1888 — Spaleta Joso, pješak 3. kump., 1894 — Stojanac Stipe, pješak 3. kump., 1887 — Storčina Ivan, pješak 5. kump., 1885 — Strikić Ivan, pješak 1. kump., — Stulić Ivan, pješak 4. kump., — Sunek Vasilij, pješak 6. kump., 1879 — Šupe Joso, pješak 6. kump., 1873 — Šusić Jakov, pješak 7. kump., 1895 — Švirčić Toma, nasl. stražmeštar 2. kump., 1889.

Tabak Ivan, pješak 6. kump., 1882 — Teskera Petar, pješak 6. kump., 1878 — Točik Ivan, pješak 11. kump., 1888 — Tomašević Blagoja, pješak 2. kump., 1895 — Tomasović Nikola, pješak 2. kump., 1889 — Tomišić Marko, pješak 5. kump., 1878 — Tomišić Mile, pješak 11. kump., 1884 — Travica Marko, pješak 9. kump., 1893 — Trivić Nikola, pješak 1. kump., — Troskot Ivan, pješak 6. kump., ranjen.

Velenik Antun, pješak 1. kump., — Vidaić Mate, pješak 4. kump., 1882 — Vidović Gjuro, pješak 1. kump., — Vranjanić Andrija, pješak 2. kump., 1884 — Vranjanić Ivan, pješak 12. kump., 1881 — Vranković Rudolf, pješak 2. kump., 1892 — Vrcelj Luka, narednik 8. kump., 1890 — Vrsalko Blaž, pješak 7. kump., 1884 — Vučenović Ante, pješak 9. kump., 1897 — Vučković Marko narednik 12. kump., 1884 — Vujanić Tomo, pješak 1. kump., — Vučenović Pavao, pješak 4. kump., 1883 — Vukić Frano, pješak 1. kump., — Vukicević Mate, pješak 9. kump., 1895 — Vukobrad Gjuro, pješak 1. kump., — Vučićica Vid, narednik 1. kump.

Zagorac Filip, pješak 4. kump., 1892 — Zanatić Ante, pješak 6. kump., 1893 — Zaninović Dragomir, narednik 4. kump., — Zaninović Tonino Sime, nasl. narednik 12. kump., 1894 — Zanze Mate, pješak 3. kump., 1885 — Zdrilić Pavlo, pješak 4. kump., 1881 — Zorica Stipan, 1. kump., — Zubak Vid, pješak 1. kump.

Pasić Miloš, pješak domobr. pješad. reg. br. 37, 6. kump., ranjen.

Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranicu valja se obratiti Urednik „Objavitelja Dalmatinskoga“ u Drnišu. — Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi all'Ufficio dell'„Avvisatore Dalmato“, Drniš

FRATELLI MANDEL & NIPOTE BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4 $\frac{1}{2}$ % del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4 $\frac{1}{2}$ % Lettere di pegno 4 $\frac{1}{2}$ % o 4 $\frac{1}{2}$ % della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4 $\frac{1}{2}$ % — Prestito ferroviario Bulgare al 6 e 5 $\frac{1}{2}$ % — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 $\frac{1}{2}$ % ecc.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse. CEDE Cartelle di lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20 Credito fondiario Austr. 3 $\frac{1}{2}$ % Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Stakori! Miševi! Žohari!

Proizvajanje i razašiljanje „FLOX-ZRNA“ najboljeg sredstva za tamanjenje štakora i miševa po 2 i 3 krune.

Za žuhare, ruse i švabe po 1 i 2 kruna. Za stjenice boca 1 kruna. Za moljce omot 30 filira.

ZAVOD ZA TAMANJENJE GAMADI
ZAGREB, Petrinjska ul. 3 III. kat.

Credito Mobiliare Aust 1858. Vinc. princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese 4 $\frac{1}{2}$. Vinc. princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.

Lotti turchi 1870 da fchi 400. Vinc. princ. fchi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo Croci rosse Austriche, Italiane e Ungheresi. Vinc. princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4 $\frac{1}{2}$.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e illi richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti, Furti con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Si accettano avvisi in quarta pagina a prezzi modici.

Primaju

se oglasi

na četvrtoj

stranici uz

umjerenu

cijenu.

PODRUŽNICA LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE - SPLIT

CENTRALA: u Ljubljani.

Prima uloške na knjižice uz kamatnjak od

4 $\frac{1}{2}$ % čistih

i na tekući račun prema dogovoru.

Eskompt-mjenica - Predujmovi na robu. - Poslovica austrijske razredne lutrije.

Dionička glavnica: K 8,000.000 — Pričuvna zaklada preko: K 1,000.000

PODRUŽNICE: u Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici i Celju.

Kupuje i prodaje vrijednosne papire, devize i valute. — Preuzimlje na unovčenje čekove, devize, mjenice i dokumente ukrcanja. — Izdaje kreditna pisma. — Izvršuje sve bankovne transakcije najkulantnije.

(Pišu o vilo je se pon bolnic ovakog počini načela deseti mrzak

crkva strašne dreis, Još ta među Zemljem crkva i on daje nje da par stvo o kojoj je

56 god 1556 p 1640 p Sve do pravo crkva Širena splitski im 7 sv. Pe nim b povjes

U loga k crkvi i crkvi mense „Treća ili IX jama c kucu

kih pl

loga k crkvi i crkvi mense „Treća ili IX jama c kucu

kih pl

loga k crkvi i crkvi mense „Treća ili IX jama c kucu

kih pl

loga k crkvi i crkvi mense „Treća ili IX jama c kucu

kih pl

loga k crkvi i crkvi mense „Treća ili IX jama c kucu

kih pl